

Bilbao està en perill.
Euscadi reb en aquests
moments de dura prova,
l'ajut moral i material
de Catalunya.

L' IDEAL

FRANQUEIG CONCERTAT

(Segona època) Any II-Núm. 69 Setmanari afiliat a l'Esquerra Republicana de Catalunya Preu 15 cèntims

LLEIDA: divendres 18 de juny de 1937.

Redacció i Administració: Blondel, 60. Telèfon 1221

TEMES D'ACTUALITAT

El II Ple d'E. R. de C.

Han acabat les tasques del II Ple del nostre Partit. Per la força que hi era representada, per la competència dels que han intervingut en la seva organització en llurs deliberacions, per la coesió que s'hi ha palesat, per la claredat i solidesa de la declaració política i de principis amb que ha clos les seves sessions, i per moltes altres coses, ha vingut a demostrar-se novament que l'Esquerra Republicana de Catalunya representa el Partit que aglutina en els seus rangs la gran massa liberal, democràtica i esquerrista de la nostra terra. Ha guanyat força i prestigi moral.

Ha estat un dels encerts del Consell Permanent que ara ha acabat el seu còmput l'organització d'aqueixos comicis populars a escala reduïda, que l'experiència demostra que tenen menys espectacularitat, però donen més rendiment que els grans Congressos. Creiem que val la pena de tenir-ho present per al futur. Les deliberacions del Ple ofereixen molts aspectes interessants, el comentari de les quals ens prendria molt d'espai. Amb tot, cal remarcar que l'ideal de l'Esquerra, fixat set anys enrera, tot i el trasbals operat en la vida pública en aqueix temps, no ha hagut de sofrir ni una rectificació essencial. Concebut el nostre Partit, com l'instrument popular de la democràcia de Catalunya, freturosa d'una realització basada en llibertat humana, de justícia simple i de catalanisme, es troba avui que aqueixa primitiva concepció es manté arrelada com mai en l'ànima del nostre poble, i per això, el Ple ha pogut cloure els seus debats amb ratificació dels postulats bàsics de primera hora, amb els simples i retocs accessoris que el moment actual imposa. Cal que els nostres militants llegixin i meditin la Declaració Política del Ple, veritable Carta del Partit, puix en ella s'afirmen amb netedat meridiana les nostres orientacions, el què som i el què no som. Els apartats corresponents a política econòmica, agrària, social i nacional ens donen una fesomia ben nostra, ben racial, inconfusible amb les ideologies de Bakounine, Marx i Lenin, ben excòtiques i difícilment adaptables a la mentalitat dels catalans. No som anarquistes, ni marxistes ni col·lectivistes, però no creure gens ni mica en dogmes que, sota el vernís d'un millorament social, amaguen un fons de mentalitat dictatorial i reaccionària. Com amb un encert innegable es diu, posem la llibertat de l'home en el centre de la vida, i això és difícil de concebre, i encara més de realitzar, amb els sistemes d'aqueixos

pensadors, que, d'altra banda, mereixen tots els nostres respectes.

Natural era, doncs, que ens mostréssim partidaris de la nacionalització i municipalització progressiva, pràcticament possible. Sobre això, cal llegir les intervencions de Vicens Bernades i Carles Pi i Sunyer; i no sobrarà que diguem que en 1918, a Lleida, es féu pels nostres homes un assaig de municipalització del pa, no per a doblar-hi el preu i donar-lo de pitjor qualitat que abans, ans per abaratir-lo, donar-lo bo, i guanyar-hi mil pessetes diàries. Com també és lògic que afirmem el respecte a la petita propietat, comerç, indústria i professions liberals, la col·lectivització de les quals seria antieconòmica i toparia amb l'oposició tancada de la nostra menestralia, base de la riquesa de Catalunya. Abans del 19 de juliol ens prenia el pèl per 60 cèntims, i ara, a Lleida, en costa 1'85 i a Barcelona 3 o 4 pessetes. Naturalment que la vida s'ha encarat, però volem dir que si la indústria no s'hagués col·lectivitzat el patró, us hauria augmentat el preu tres vegades? A Barcelona, abandonades moltes farmàcies pels seus propietaris facciosos, foren incautades per un Comitè. La incautació s'extengué a la Federació Farmacèutica, cooperativa constituïda pels apotecaris, que portava una vida pròspera. Amb quin resultat? Amb un fracàs complet, puix les farmàcies arrosseguen un dèficit enorme i no poden pagar les factures dels majoristes, tot i haver augmentat els preus en proporcions com aqueixes que segueixen: l'Argirol Barnes ha passat de 14'25 a 125 el flascó; l'Argirol sinonim de 140 pessetes quilo a 1.600; el bicarbonat de sosa de 60 a 750 els 100 quilos; la cafena de 42 50 a 200. Podria justificar-se un augment del cent per cent en relació als preus d'origen, augment dels salaris, etc., però no pas del 500 al 1.000 per cent.

Era, també, natural, que el Ple declarés que E. R. de C. considera els Sindicats òrgans coordinadors de l'economia, però que no han d'intervenir en la direcció política del país, per quant els Sindicats, en tant que representants d'interessos professionals, no poden interpretar i resoldre desapaassionadament i justament els anhels i les necessitats de la majoria de la població. Passi que, per la força de les circumstàncies, així s'hagi fet fins ara, però persistir en aqueixa orientació, ens abocaria de cop a l'Estat Corporatiu del feixisme, del que fou una caricatura l'Assemblea Nacional de Primo de Rivera.

Però hi ha més, encara

Sí, i de veritable importància. Ens referim a la situació en un futur pròxim, en que s'haurà de donar solució un dia o altre, però amb no massa ajornaments que resulten perillosos i nocius, al plet polític en què es debat el Govern de Catalunya. En la declaració que comentem, el Partit afirma que la seva convivència amb altres Partits o bé organitzacions antifeixistes haurà d'ésser a base de solidaritzar-se amb la Generalitat i de dessolidaritzar-se amb tots els grups que públicament hagin manifestat llur participació en els fets de 3 de maig. Cal acabar amb el confusionisme, en efecte. Jugar amb dues cartes, és repugnant i hauria de tenir fi. Dir, avui, «farem bondat de la bona» quan hi ha un passat de fa poques setmanes que deia altra cosa, i que no sols no ha estat contradit, ans proclamat des de llocs oficials, no és el més a propòsit per a inspirar confiança. Així s'expliquen els nostres rezels davant certes paraules d'ara, i no s'expliquen massa bé, en canvi, certs fàcils acomodaments.

Era natural, per fi, que el Partit refermés la seva confiança en l'actuació del Parlament de Catalunya, pedra angular del nostre edifici autonòmic. Tots els poders—lleis, governs—que no emanin d'ell o bé, almenys, que ell no hagi avalat, són edificats en fals, si és que, per avançat que sigui, es vol viure en un règim de República democràtica i parlamentària, com ho volem nosaltres, i com ho volen els partits comunista i socialista, entre altres, perquè així ho estableix la Constitució vigent.

Ens plauen sincerament les grans directrius emanades del II Ple d'Esquerra Republicana de Catalunya. El que cal, ara, és que tots els nostres militants les assimilïn, les portin dins l'ànima, i es disposin a escampar-les arreu de Catalunya com a base de l'acció a desenvolupar tan aviat com les greus preocupacions militars de l'hora present hagin minvat en la seva aguda i dramàtica tensió.

La crisi municipal

Ja està resolta, a la fi. S'ha constituït una majoria a base de la C. N. T., P. S. U. de C. i la U. de R. Som en temps d'anagrames i cal retre tribut a la moda.

Així, en simple notícia ho donaríem, a no ser un comentari compassiu aparegut a U. H. P. en recensionar la solució de la crisi municipal. El nostre volgut col·lega semblava lamentar que l'Esquerra no hagués entrat en la combinació, i afegia que no tenia cap interès a fer destacar la nostra manca de visió política. Moltes gràcies per la de-

ferència, però, *suaviter in modo*, passem a recollir l'al·lusió.

L'Esquerra posava, per a participar en les responsabilitats del govern municipal, entre altres, una condició essencial: la fidelitat absoluta al Govern de la Generalitat, en l'obra d'abans, d'ara i de demà. Un document aparegut en el nostre número anterior, que tenia el caràcter de punt de coincidència de les minories anarquista i socialista, no era per a tranquil·litzar respecte a extrem tan important. Fèiem destacar un *en lo possible* i un *sin perjudici*, ben alarmants per cert. I la prova que ho eren, és que en la proposició presentada en la darrera sessió, *un cop ja l'Alcalde era elegit i el cartipàs arreglat*, aqueixes frases foren simplement suprimides, com en un joc de prestidigitació. Tenim, doncs, que la nostra reserva era fonamentada; quan aqueixes paraules, que en el dia de demà haurien pogut justificar certes actituds, foren eliminades, per alguna cosa es devia fer.

El xocant, però, és que a seguida de declarar, en la proposició presentada, que els elements actualment majoritaris de l'Ajuntament es posaven incondicionalment a les ordres del Govern de la Generalitat... es situaven en rebel·lia, en fixar la seva posició respecte a la municipalització de l'estatge. Suposem que la minoria municipal socialista de Lleida no haurà oblidat que el seu representant, Pac, desmentí l'afirmació d'un conseller de la C. N. T., quan aquest afirmava que la Generalitat havia autoritzat el projecte dels anarquistes lleidatans. Pac digué que aquell document, per no haver aparegut al *Diari Oficial*, i per no anar signat més que per un funcionari subalter, era un paper mullat, i que la legislació a aplicar a Lleida era la general per tot Catalunya. Després de manifestacions tan terminants, la minoria socialista ha canviat rodonament d'actitud i s'avé a donar força d'obligar a una disposició que ella mateixa ha qualificat d'il·legal.

No ens plauen tants equilibris. No som nosaltres gent que canvia tan fàcilment de parer. Respectem el dels altres, però tenim el nostre. Què vol dir que a les 24 hores la Generalitat donés solució definitiva al problema de l'estatge, en termes que s'acosten molt a la nostra manera de pensar? És que els socialistes savien que s'anava a fer, i com? És igual. Els acords es prenen sempre, sobre la base dels fets actuals i passats, que són els que poden matitzar conductes. Vegi's, doncs, com ha estat de fonamentada la nostra actitud.

Hem escrit les anteriors ratlles sense el menor afany polèmic, i sols en resposta a una al·lusió. Tenim desdeny per la petita anècdota, i més en hores tan

(Segueix a la 2.ª plana)